

NUCHTER?

Elke dag denk ik terug aan het 1e Groninger PlattelandsParlement. Al was het alleen al omdat ik na afloop nog snel even was gaan shoppen bij het stalletje met Groninger producten. Van die tas vol spullen snoepen we hier nog elke dag. Lekker.

Het draaide in dat Parlement om de vraag: hoe vinden wij Groningers dat het platteland er over vier jaar uit moet zien en hoe krijgen we dat voor elkaar? Commissaris van de Koningin, burgemeesters, wethouders, gedeputeerden, statenleden, één kamerlid maar vooral heel veel "gewone" plattelandbewoners waren ervoor naar Winsum gekomen. Een verrassend grote opkomst. Het PlattelandsParlement is nieuw maar springlevend.

In workshops werd ammunisie voor het middagdebat vervaardigd. Ik ging er kijken om sfeer te proeven. Het was opvallend hoe geanimeerd de gesprekken verliepen. Hartstochtelijk ging het er toe. Met hart en ziel. Soms werd even geklaagd over de tijdsdruk. Het moest allemaal erg snel. In anderhalf uur als een speer de thema's bij langs. Toch was mijn indruk dat deze snelkookpanmethode wel werkte. In een van de groepen vroeg ik wie van de aanwezigen politici waren. Ik kreeg als antwoord: wij allemaal. Dat vond ik mooi. Iedereen voelt zich evenveel betrokken bij de toekomst van de provincie.

Dat bleek ook later tijdens het debat. Ik vond het als gespreksleider interessant om af en toe aan het publiek te vragen of ze vonden dat het goed ging. Of ik misschien de politici ook te veel aan het woord liet. Nee, laat ze maar even, zei een mevrouw. Dus liet ik ze nog even. Mooi toch. Immers, dat Parlement is van de mensen, dus moeten die ook zeggen of het goed gaat.

Uit gesprekken tussendoor maakte ik op dat veel mensen met name in de voorrondes wel graag eens een thema verder uitgediept hadden willen zien. Een idee misschien voor de volgende keer. Want dat er een volgende keer komt lijkt me zeker.

De Groninger koek is inmiddels op, de zwarte bessen chutney (aanrader!) ook, maar de asperge chutney is pas halverwege en de brandnetel-, en zwarte bessenwijn staan nog te wachten. Lekker spullen uit een zogenaamd nuchtere Noordelijke provincie.

Ja hoor. Ammehoela, zou ik willen zeggen.

Hanneke Kappen

Dagvoorzitter 1^e Grunneger PlattelandsParlement

Nijsblad veur t Grunneger pladdelaand

Dizze mais:

Extra uitgave:

Het 1^e Grunneger PlattelandsParlement
17 februari 2007

Van de Bestuurstafel

Een extra editie van het 'Nijsblad veur t Grunneger Pladdelaand', volledig gewijd aan het 1e Grunneger PlattelandsParlement. Na een bezoek in het najaar van 2005 aan het landelijke PlattelandsParlement wilden we in Groningen op provinciaal niveau een PlattelandsParlement. Op zaterdag 17 februari jongstleden was daar het moment en kon Commissaris der Koningin Hans Alders het 1e Grunneger PlattelandsParlement openen.

Naar aanleiding van een viertal regiobijeenkomsten in 2006, zijn acht thema's geformuleerd waar 's morgens in werkgroepen over werd gediscussieerd. 's Middags werd er plenair gediscussieerd tussen plattelandsers en politici over de toekomst van het Groninger Platteland. Centraal stond de vraag: Hoe moet het platteland er over vier jaar volgens u uitzien? Of: Wat wil het platteland van de provincie en wat kan de provincie voor het platteland betekenen? In dit "Nijsblad" uitgebreid een verslag van de ochtendsessies en de plenaire middagdiscussie.

Een andere belangrijke vraag die we als VGD aan de aanwezigen stelden had betrekking op de status van het 1ste Grunneger PlattelandsParlement. Vele verrassende antwoorden zijn binnengekomen, hieronder een paar reacties:

Netwerk als denktank voor gemeentelijke en provinciale overheid;
Zorgen dat op het 2e Grunneger PlattelandsParlement resultaten zichtbaar zijn gemaakt;
Uitkomsten stevig inzetten bij de komende POP-discussie;
PlattelandsParlement als kompas voor plattelandsbeleid en ontwikkeling;
Adviserend, richtinggevend, denktank;
Groeien naar een 2e PlattelandsParlement waar men niet omheen kan
Samen praten/discussiëren over ideeën en mogelijkheden;
Niet te negeren adviseur.

In het algemeen kunnen we concluderen dat het 1e Grunneger PlattelandsParlement goed ontvangen is bij zowel burger als politiek. En de status? Een grote meerderheid vindt dat het Grunneger PlattelandsParlement niet eenmalig mag zijn, maar een regelmatig terugkerend klankbord voor de bestuurders en burgers met een adviserende, inspirerende, richtinggevende en communicerende rol. Kortom: **De Stem van het Groninger Platteland!**

Het is nu van belang om de verzamelde aandachtspunten te blijven volgen en ervoor te zorgen dat ideeën op de juiste plek terecht komen. Ook daarbij rekenen we op de medewerking van plattelandsbewoners, provincie en politiek. De VGD hoopt dat, onder andere geïnspireerd door het PlattelandsParlement, we elkaar in de toekomst meer weten te vinden - om samen te werken aan een leefbaar Groninger platteland!

Eric Raad,
Vice-voorzitter VGD

Contact

Vereniging Groninger Dorpen
Postbus 2019
9704 CA GRONINGEN

t 050-5734161
f 050-5776493
e info@groningerdorpen.nl
i www.groningerdorpen.nl

Bezoekadres

Wegalaan 3-5
Groningen

Het 1e Grunneger PlattelandsParlement werd mede mogelijk gemaakt door:

Colofon

Redactie
Eric Raad
Marko Datema
Grietko Folgerts
Maartje Kiep
Nienke Vellema
Niels Meijer
Tineke Hamming

Fotografie en vormgeving
Niels Meijer: Tagtic.nl

Drukwerk
GrafSign Roede Grootegast

6. Economie en voorzieningen

Meer aandacht voor streekproducten, kleinschalige ondernemingen en samenwerking zijn belangrijke impulsen voor de economie en dus voor de leefbaarheid. Stimuleer positieve initiatieven op dit vlak.

Wensen

- Meer bedrijvigheid om de leefbaarheid te versterken.
- Versterking van de recreatieve sector.
- De samenwerking tussen ondernemers verstevigen.

Reacties politici

Eisse Luitjens, Provinciale Staten VVD: "Groeit betekent ook het landschap laten gebruiken door de toeristische sector. Investeer in nieuwe initiatieven."

Ineke van Gent, lid Tweede Kamer: "Je krijgt pas geld als je goede ideeën hebt, waarmee je je onderscheidt van de rest van Nederland."

Henk Bleker, gedeputeerde o.a. landbouw: "Samenwerking levert meer werk op en een sterkere positie."

7. Veranderend (dorps) landschap, veranderende landbouw

De horizon graag horizontaal en plat houden en landschapsonderhoud bevorderen. Daarnaast is meer betrokkenheid gewenst bij de hele streek in plaats van alleen het eigen dorp.

Wensen

- Graag handvatten voor verdere ontwikkeling van landbouw en recreatie, want beide zijn belangrijk.
- Maatwerk voor bedrijven in de landbouw.
- Voorkom hoogbouw, houd oog voor het landschap en versoepel regelgeving.

Reacties politici

Jan Willem Veluwenkamp, Provinciale Staten PvdA: "Wij pleiten voor grootschalige landbouw in het noorden en kleinschalig in Westerwolde en in het Westerkwartier."

Henk Bleker, gedeputeerde o.a. landbouw: "Het is funest voor de leefbaarheid als de overheid gebieden voor groot- en kleinschalige landbouw aanwijst."

Attie Bos, Provinciale Staten Groenlinks: "We kunnen ons beter richten op kwaliteit in de voedselketen en niet op grootschaligheid."

Anja Hazekamp, Partij voor de Dieren: "We moeten niet steeds grootschaliger produceren. Zestigduizend varkens in Reiderland is geen goede zaak."

8. Bevolkingsontwikkeling

Jongeren zijn meer gericht op de regio, dan alleen op het eigen dorp. Naar verwachting moeten er in de provincie tienduizend nieuwe woningen bij komen, want het aantal huishoudens neemt toe. Het is belangrijk om gevarieerd te bouwen om een goed evenwicht in de bevolkingsopbouw te kunnen bewerkstelligen.

Wensen

- Werk, werk, werk om leegloop tegen te gaan.
- Betrek de jongeren meer bij het geheel.

- Gebruik mogelijkheden uit het dorp om het juiste evenwicht te bereiken.

Reacties politici

Teun Jan Zanen, Partij voor het Noorden: "De wereld verandert snel en vooral het leefgebied van jongeren. De vraag is of dorpen dit tegen kunnen gaan, als ze dit al zouden willen. Het PlattelandsParlement is in elk geval een fantastisch middel om samen verder te komen."

3. Infrastructuur en mobiliteit

Veel Groninger wegen zijn gericht op de stad Groningen. Is wel eens overwogen om centrale assen aan te leggen met aftakkingen naar de dorpen om zo onnodig verkeer uit de dorpen te weren? Kunnen we niet creatiever dan nu omgaan met het openbaar vervoer?

Wensen

- Aanpassing van de huidige wegenstructuur.
- Gratis openbaar vervoer voor ouderen onder voorwaarden.

Reacties politici

Henk Bleker, gedeputeerde o.a. Landbouw: "Ik ben geen voorstander van nieuwe wegen,

behalve de weg Winsum-Groningen. Ik denk ook dat we niet buiten de dorpen om kunnen in Groningen. Wel wil ik graag met gemeenten kijken naar verkeersremmende maatregelen op de provinciale wegen en de gevolgen daarvan voor de andere plattelandswegen."

Attie Bos, Provinciale Staten GroenLinks: "We moeten kijken hoe we het vrachtverkeer uit kleine dorpen kunnen weren."

Ineke van Gent, lid Tweede Kamer voor GroenLinks: "Als provincie moet je geld claimen om te experimenteren met gratis openbaar vervoer." Rinus Sangers, Provinciale Staten SP: "Ik wil een warm pleidooi houden voor gratis openbaar vervoer voor leerlingen van vmbo en mbo."

4. Jongeren

Ouders zijn de opvoeders. Daar ligt de basis als het gaat om jongeren. Jongeren trekken weg uit de dorpen. Hoe kun je ze vast houden? Hetzelfde geldt voor ouderen. Als zij vertrekken houd je alleen de middenleeftijd over. Durf te luisteren naar de jeugd en geef ze een eigen verantwoordelijkheid.

Wensen

- Zorg voor goed jeugdbeleid en toezicht.
- Presenteer de jeugd niet direct een nota als ze een vergunning aanvragen voor een activiteit.
- Benader overlast niet bij voorbaat negatief, ga de dialoog aan.

Reacties politici

Ineke Mulder, gedeputeerde Zorg & Welzijn: "Laten we met de jongeren zelf in gesprek gaan en ook praten over de samenhang met ouderen. Betrek ze erbij, want samen moeten we het doen."

Michel Wijnhold, NCPN: "Jongeren worden cynisch als iets niet wordt afgemaakt. Ook de jeugd houdt van 'afpraak is afspraak'."

Rinus Sangers, Provinciale Staten SP: "De laatste jaren is fors bezuinigd op jeugd- en jongerenwerk. Ik roep op om hier weer in te investeren."

5. Burger en overheid

De toekomstvisie van de dorpen is een richtsnoer voor gemeentelijk beleid. Een dorpsvisie leidt tot nadenken over het eigen dorp. Burger en overheid kunnen niet zonder elkaar, maar de afstand is te groot.

Wensen

- Dorpsvisies moeten de basis zijn voor het Provinciaal Omgevingsplan (POP).
- Laat de provincie de communicatie tussen dorpsbelangen en gemeenten stimuleren.

Reacties politici

Henk Bleker, gedeputeerde o.a. Landbouw: "Als dorp schiet je niks op met het POP. Ga over je visie in gesprek met de gemeente, daar is geld." Yvonne van Mastrigt, burgemeester van Winsum: "Soms zijn dorpsbelangen belangenbehartiger en spreekbuis, soms hebben ze andere taken. Is eenzelfde format voor alle dorpsbelangenverenigingen een idee?"

Michel Wijnhold, NCPN: "Wanneer je maatschappelijke organisaties betreft bij je beleid, is het belangrijk dat ze een goede achterban hebben."

Bewoners platteland zetten wensen op politieke agenda

"Het platteland biedt kansen en u zorgt ervoor dat deze gegrepen kunnen worden." Met deze woorden geeft Commissaris van de Koningin Hans Alders op 17 februari op de Groene School in Winsum het startschot voor het eerste Grunneger PlattelandsParlement. Een kleine tweehonderd afgevaardigden van verenigingen voor dorpsbelangen, dorpshuizen en de politiek maakten gebruik van de uitnodiging van de VGD om met elkaar in gesprek te gaan. Geanimeerde discussies in de workshops zijn het resultaat. De dag wordt afgesloten met een 'Lagerhuisdebat', onder bezielende leiding van dagvoorzitter Hanneke Kappen. Deelnemers leveren vanuit de workshops hun wensen aan voor de diverse politieke agenda's. Tweede Kamerlid Ineke van Gent, de gedeputeerden Ineke Mulder en Henk Bleker, leden van de provinciale staten en andere politici luisteren en reageren.

Alders noemt het PlattelandsParlement een mogelijk nieuwe vorm om ook de opstelling van het derde Provinciaal Omgevings Plan (POP) dichterbij de burger te brengen. "Het regeerakkoord spreekt van een activerend plattelandsbeleid", zegt hij, "maar de discussie over wonen in het landelijke gebied wordt steeds moeilijker. Het is een echte hersen-

kraker. Wat doen we wel en wat niet? Hoe meer we met elkaar hierover van gedachten wisselen, hoe beter het is."

Beweging

Vervolgens is het woord aan Jan Wigboldus, voorzitter van de VGD. "Wat we willen is een beweging op gang brengen rond de betrokkenheid en invloed op de plattelandsontwikkeling", begint hij zijn verhaal. "We willen de dialoog starten tussen plattelandsbewoners en politici. Dan gaat het onder andere om het aandragen van onderwerpen door bewoners. Vervolgens is het een zaak van luisteren, je verantwoordelijkheden nemen en afspraken nakomen. Vandaag gaat het vooral om het uitwisselen van kennis, ideeën en deskundigheidsbevordering."

Wigboldus blikt kort terug op dit Europese initiatief dat zo'n vijftien jaar geleden in Zweden is ontstaan. "Na de Baltische Staten en Oost Europa hebben wij nu ook een PlattelandsParlement", vervolgt hij. "Het eerste landelijke parlement werd in 2005 gehouden in Voorthuizen. Vorig jaar volgden provinciale parlementen in Limburg, Zeeland en Gelderland en dit jaar Drenthe, Overijssel en Groningen. Lees verder op de volgende pagina

Inhoud

2. Van de bestuurstafel
3. Impressie Tineke Hamming
5. Workshops 1 en 2
6. Workshops 3, 4 en 5
7. Workshops 6, 7 en 8
8. Column

'Het verenigingsleven zal veranderen, het is belangrijk voor dorpen daarop in te springen!'
Eric Dankers (workshop 8)

'We gaan straks weer de POP-rondes in en daar hoort ook de kleur van menselijkheid bij.'
Gedeputeerde Ineke Mulder

'Je bent soms te laat als je inspreken mag.'
Haijo Bouma (workshop 5)

Gedeputeerde Ineke Mulder overhandigt voorafgaand aan de plenaire discussie het Sociaal Rapport 2006 aan Jan Wigboldus, voorzitter van de VGD.

Tijdens de voorrondes in alle Groninger regio's hebben we op basis van discussies over allerlei onderwerpen verbanden gelegd. Die resulteerden in acht centrale thema's. Waar we het vandaag over hebben is: waar willen we zijn over vier jaar? Het gaat om emotie en betrokkenheid. Ieder kan zijn zegje doen. Laat het Plattelands-Parlement ons Pronkjewail zijn!" Daarna is het tijd voor de workshops.

Tijd voor ontmoeting

Een paar honderd witte papieren tasjes met broodjes en de fraaie fruitschalen op tafel voeren tussen half twaalf en twee de boventoon. Tijdens deze door diverse organisaties gesponsorde en door cateringbedrijf 'De broodtrommel' verzorgde lunch is het tijd voor ontmoeting en het verzamelen van informatie bij de diverse stands. Politici krijgen de gelegenheid om de zeepkist te beklimmen, al wordt hier weinig gebruik van gemaakt. Men kiest liever voor individuele gesprekken en het uitdelen van sjaa's, vliegenmeppers en folders.

Flexibiliteit

Tijdens het Lagerhuisdebat na de pauze presenteren twee deelnemers per workshop kort en bondig de voor hen belangrijkste onderwerpen uit de acht centrale thema's, waarover u elders in deze uitgave meer leest. Daarnaast stellen

'Het gaat er vooral om dat mensen in de dorpen het zelf doen, maar de waardering vanuit gemeente en provincie wordt nog al eens gemist.'
Tanja Haseloo, VVD-raadslid
Leek

'De samenstelling van onze groep was amusant. Veel politici die meermaals benadrukten dat ze kwamen om te luisteren, maar ze zijn wel heel veel aan het woord geweest!'
Jaap Westerdiep (workshop 2)

ze hun vragen aan de tegenover hen zittende politici. Af en toe meldt de discussieleidster dat haar achternaam niet voor niets 'Kappen' is, wanneer men al te enthousiast en iets te lang bij een bepaald thema blijft steken. Met resultaat, want ieder komt binnen de beschikbare tijd aan bod.

Na afloop concludeert Bert Broekhuis van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen: "Ik zie een prachtige lijn die door de discussies loopt. Regelgeving boeit en knelt en de vraag is hoe je hiermee omgaat. Afschaffen is te rigide, maar het is wel zaak om het proces van regelgeving anders te benaderen en daarin is flexibiliteit het toverwoord."

Eerste prijs

'Wat zou volgens u de status van het eerste Grunneger PlattelandsParlement moeten zijn?' De gasten mogen deze vraag beantwoorden, die op een papiertje in de congreskast zit. Menigeen doet dit en deponereert zijn of haar bijdrage in de melkbus. Winnaar is Bart Schipper. Wat hem betreft mag een dergelijk parlement elk jaar terugkeren, liefst tweemaal per jaar. Een mooie suggestie, maar volgens VGD voorzitter Wigboldus is dit iets te veel gevraagd. Eenmaal per drie jaar is volgens hem beter haalbaar. Schipper wordt tot slot beloond met een verrassingspakket Groninger producten, afkomstig van 'Gegarandeerd Groningen'.

Overzicht van de workshops

Discussiewerkshops

1. Sociale Samenhang
Jannie Reinders en Lies Oldenhof

2. Wonen
Johan van Omme en
Janneke Klijn (Wold en Waard)

3. Infrastructuur en mobiliteit
Douwe Bosma en
Servaas van Dusseldorp (DHV)

4. Jongeren
Marko Datema en
Jeroen Berkenbosch (Leensweb)

5. Burger en overheid
Grietko Folgerts en Paul van
Ruitenbeek (gemeente Winsum)

6. Economie en voorzieningen
Eric Raad en Reint Meijer

7. Veranderend (dorps)landschap, veranderende landbouw
Jan de Boer en Ricky van den Aker

8. Bevolkingsontwikkeling
Hennie Olthof en
Ida Miedema (CMO Groningen)

Wie liever praktische tips wilde voor de eigen organisatie ging naar een van de volgende workshops:

PR & Communicatie
Tineke Hamming

Dorp en omgeving
Landschapsbeheer Groningen,
o.a. Jacqueline de Milliano

Gebouwen in en voor je dorp
Stichting DBF, Martin Crossen

Jongeren in je dorp
Jongerenwerk Barkema & De
Haan, o.a. Ronald de Haan

Financiering en fondsen
VSB-fonds, Joop Broekema

1. Sociale samenhang

Sociale samenhang, vaak op een natuurlijke wijze 'bottom up' ontstaan, is belangrijk voor het dorp en de daarbinnen opererende organisaties, inclusief dorpshuizen. De werkelijke identiteit is steeds meer gebaseerd op de jaarlijkse evenementen die het dorp zelf organiseert. Het gaat om meer dan alleen voorzieningen.

Wensen

- Meer scholing vrijwilligers.
- Meedenken met de gemeente over de invulling van de Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
- Dorpsvisie eenmaal per vijf jaar bijstellen.
- Soepeler omgaan met regelgeving.

Reacties politici

Yvonne van Mastrigt, burgemeester van Winsum: "Wij gaan een jaar lang experimenteren met de gemeentelijke eisen, aangepast per evenement."
Meindert Schollema, burgemeester van Pekela: "In dorpen weten ze donders goed wat ze willen. Onze wens die we richting provincie uiten is; laat gemeenten hun gang gaan. Al die regeltjes. Mien opa vong vrouger meer vis met 'n hengsel dan met 'n akte."
Ineke van Gent, Tweede Kamerlid GroenLinks: "Besteed je tijd niet te veel aan notities, daar krijg je geen leefbaar platteland van."

2. Wonen

Jongeren willen in de dorpen blijven wonen, maar nieuwbouw is voor velen van hen te duur. Is het mogelijk om bestaande panden om te bouwen tot appartementen? Laat de jongeren zelf ook iets doen hier in.

Wensen

- Bekijk de krimp van de bevolking vooral regionaal.
- Stel hogere eisen aan kwaliteit en minder aan kwantiteit, dus bouw onder architectuur.
- Verbouw voor dit doel ook bestaande gebouwen.

Reacties politici

Ineke Mulder, gedeputeerde Zorg en Welzijn: "Krimp is ook een kans. We willen de komende jaren inzoomen op kwaliteit, passend in het landschap en voldoen aan de wensen van jongeren. Samen met woningcorporaties willen we onze slag slaan."
Piet de Vey-Mestdagh, Provinciale Staten D66: "Houd als provincie en gemeente de vinger aan de pols bij de realisatie van toegekende woningcontingenten."
Henk Bleker, gedeputeerde o.a. Landbouw: "We hebben weer behoefte aan de oude subsidieregeling 'Particulier woningbezit' om bestaande woningen te kunnen aanpassen voor onder andere ouderen."

Workshops

Van de acht thema's vindt u hier een beknopte samenvatting. De schuingedrukte tekst geeft enkele punten weer die aan bod kwamen tijdens de ochtendworkshops. Van de plenaire discussie vindt u in het kort de wensen van de workshopdeelnemers en de reacties van politici hierop.

